

Binnen het project TECHVIS wordt door ILVO het initiatief genomen om een Kenniskring “Innoverend vissen” op te richten, dit om samen met de brede visserijsector het in-formeren, verbeteren, ontwikkelen en toepassen van duurzamere visserijtechnieken en werkwijzen in de praktijk te brengen. Deze Kenniskring wil de ervaring en kennis die reeds aanwezig is in de visserijsector en de wetenschap samenbrengen en verder aanscherpen om deze vervolgens te vertalen in concrete en realistische acties die bijdragen tot het verduurzamen en rendabeler maken van de sector.

*Vragen, ideeën, samenwerken, ... ?
Laat het de Kenniskring “Innoverend Vissen” weten!*

www.facebook.com/ILVOinnoverendvissen

els.vanderperren@ilvo.vlaanderen.be,

bart.verschueren@ilvo.vlaanderen.be, 059/56 98 75

Het Vlaams paneel als antwoord op de aanlandplicht voor tong?

Sinds 1 januari 2016 is de aanlandplicht van kracht voor de boomkorvisserij. Ondermaatse tong mag, mits enkele uitzonderingen, niet meer teruggegooid worden. Deze vis moet aangeland worden maar mag niet verkocht worden voor menselijke consumptie. De betere oplossing om aan de Europese verplichting te voldoen is om selectiever te vissen en zo weinig mogelijk of geen ondermaatse tong meer te vangen. Dit is echter niet evident in een gemengde visserij. Precies één jaar geleden, januari 2015, kreeg de Vlaamse boomkorvisserij een gelijkaardig probleem voorgeschoteld. Het tongquotum in het Engels Kanaal zou drastisch terugvallen als er geen maatregelen zouden genomen worden.

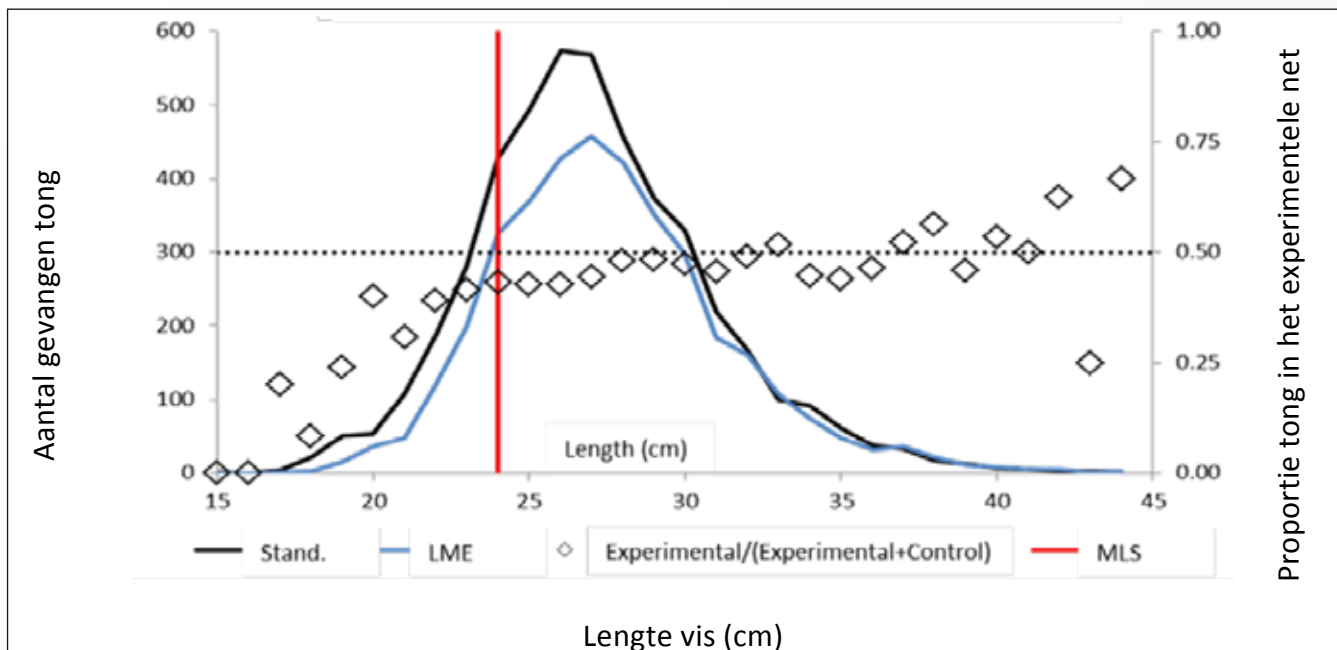
Op initiatief van de Rederscentrale en enkele vissers is toen het ‘Vlaams paneel’ ontworpen. Het paneel is een tunnel die zich 3 m lang uitstrekt voor de kuil en een maasopening van 120 mm heeft. Dit paneel is getest aan boord van Z.19 en onder begeleiding van het ILVO. Met het paneel werd ruim 40% minder ondermaatse tong gevangen maar ook het verlies aan maatse tong bleef niet onbesproken. 16% maatse tong en dus harde valuta gaan er mee verloren. Details over de uitkomst van de test vind je in de wetenschappelijke grafiek hierna. Het Vlaamse paneel werd in het Engels Kanaal verplicht om aan Europa aan te tonen dat een sterke quotareductie niet nodig is. Kleine tong kon namelijk gespaard

Jochen Depestele, Hans Polet en Els Vanderperren

worden met het selectieve paneel. Het verlies aan maatse tong werd dus door een hoger quotum gecompenseerd.

Voor de invoering van de aanlandplicht heeft het net zo gewerkt. De nationale wetgeving verplicht **alle** boomkorvisserij om het Vlaams paneel te gebruiken en verkrijgt zo een ‘*de minimis*’ uitzonderingsmaatregel van 7% op de tongvangst in de Noordzee en van 3% in andere gebieden. Het addertje onder het gras zit hem er in dat **alle** vissers

De resultaten van 48 slepen geven weer dat er minder tong gevangen wordt in het net met het Vlaamse paneel (blauwe lijn) dan in het standaard net (zwarte lijn). De ruitjes tonen dat er links van de rode lijn minder dan de helft van de tongen in het experimentele net zitten (kleine tong ontsnapt) en ongeveer even veel grote tong (rechts van de rode lijn) in het net mét het Vlaamse paneel.

deze tunnel moeten gebruiken. Het paneel is getest op een vaartuig uit het groot vlootsegment waarbij lange netten gebruikt worden en aan ongeveer 4.5 knopen is gevist. Het paneel is ook getest aan boord van een eurokotter met wisselende resultaten omwille van de aanwezigheid van algen in enkele slepen die de mazen dicht stopten. Het paneel is nog niet getest in het kustsegment, waar het nu ook bij wet verplicht te gebruiken is. Kustvisseren vissen echter doorgaans met kortere netten en moeten ook een tunnel van 3 m gebruiken. Als zij bovendien nog eens trager vissen, dan is het waarschijnlijk dat tong, zowel maatse als ondermaatse, meer kansen krijgt om te ontsnappen en tast deze maatregel dieper in de portefeuille van kustvisseren. Wetenschappelijke resultaten zijn niet beschikbaar voor het kustsegment, maar gezond vissersverstand toont aan dat we maatregelen nodig hebben die aangepast zijn aan ieders visserijpraktijk.

[ren.be; els.vanderperren@ilvo.vlaanderen.be](mailto:els.vanderperren@ilvo.vlaanderen.be)) of een reactie posten op onze facebook-pagina: [ILVO-innoverend vissen \(http://www.facebook.com/ILVOinnoverendvissen\)](http://www.facebook.com/ILVOinnoverendvissen).

Om jullie specifieke verhaal toe te lichten kan je best langskomen op het ILVO (Hans Polet, Els Vanderperren...), maar je mag gerust ook mailen ([hans.polet@ilvo.vlaanderen](mailto:hans.polet@ilvo.vlaanderen.be)

Vistraject – Werkgroep Vernieuwing

De Werkgroep Vernieuwing van het Convenant is ondertussen goed op dreef in het uitwerken van de acties van Vistraject. Op 28 januari 2016 ging de derde vergadering door onder, toch wel, grote belangstelling. Er waren 22 aanwezigen waaronder 9 vertegenwoordigers van de visserijsector. Deze vergadering werd opgezet voor de concrete planning van acties toegewezen aan deze werkgroep Vernieuwing. Deze acties werden gerangschikt volgens prioriteit. Het is nu de bedoeling om die als project uit te schrijven. Het was alvast goed vast te stellen dat van de 13 acties er al 3 afgewerkt of lopende zijn. Hier onder een beknopt overzicht.

- *Discardatlas*: De discardatlas geeft een overzicht van de teruggooi in de Belgische vissersvloot voor alle commerciële vissoorten op alle visgronden. Deze atlas werd al in 2015 opgesteld door de onderzoeksgroep Visserijbiologie van het ILVO binnen het NDGP (National Data Gather-

ring Program). Deze atlas krijgt een jaarlijkse update.

- *Impact assessment van de pulskor*: Het is de bedoeling dat, in aanvulling op het toch wel uitgebreide werk dat al gebeurde, de mogelijke effecten van de pulskor op verschillende mariene organismen verder worden bestudeerd. Over de korte termijn effecten is al heel wat geweten. Er is wel een hiaat wat betreft de problematiek van zweren en verwondingen in platvissen, zoals in toenemende mate waargenomen voor onze kust en in andere delen van de zuidelijke Noordzee. Om dit hiaat op te vullen heeft UGent samen met ILVO een doctoraatsstudie opgestart op 1 januari 2016. In Nederland werden op 1 januari 3 doctoraten opgestart om de pulseffecten nader te bestuderen. Deze gaan meer de nadruk leggen op de bredere ecosysteemeffecten en de langere termijn.
- *Duurzame energietoepassingen aan boord*: In het IWT-

project TECHVIS van het ILVO is een module voorzien om na te gaan welke alternatieve brandstoffen mogelijk zijn voor de visserijsector. Hierbij wordt vooral gedacht aan motoren op gas. Het project zal later dit jaar twee concrete investeringsdossiers afleveren, een voor het klein en een voor het groot segment. Andere acties ivm energiebesparing dienen in de WG uitgewerkt te worden.

Naast deze al lopende acties werden de geplande gerangschikt volgens prioriteit. De hoogste prioriteit kregen de volgende actiepunten:

- Zoeken naar een werkbare vorm om de gekende paaiplaatsen in Noordzee/andere visgebieden beter te beschermen. Dit is in principe belangrijk voor alle vissoorten maar is meest acuut voor tong in de Ierse Zee, tong in het Bristol Kanaal en tong in het Engels Kanaal.
- Er is nood aan een impact assessment voor onze Natura 2000 gebieden waarbij dient nagegaan te worden welke types vistuigen verzoenbaar zijn met de natuurwaarden in die zones.
- Selectief vissen staat hoog op de agenda, zeker met de problematiek van de aanlandplicht. Ook lage impact visserijtechnieken dienen de nodige aandacht te krijgen.

Voor deze drie topics zullen op korte termijn projectvoorstellen uitgewerkt worden. Alle geïnteresseerden zijn welkom om mee te denken en mee te werken.

Onder de tweede prioriteit vallen de topics “lijst met kwetsbare vissoorten/bestanden” en “verminderen van de bijvangst van bedreigde diersoorten”. Het uitwerken van acties is gepland voor de middellange termijn.

Onder de lagere prioriteit vallen de acties rond datacollectie ten behoeve van de wetenschap en de zogenaamde data-deficiënte soorten. Dit is in principe een taak voor ILVO en krijgt eigenlijk continu aandacht. De datacollectie wordt stelselmatig verbeterd, enkel beperkt door de financiële mogelijkheden.

Een zaak die nog moet besproken en uitgeklaard worden is de problematiek van de zogenaamde “fully documented fisheries”. Dit is een onderwerp dat gevoelig ligt, vooral omdat dit nogal vlug geassocieerd wordt met camera’s aan boord. Er zijn echter andere technieken mogelijk om het doel te bereiken zoals bijvoorbeeld het werken met referentievaartuigen of met waarnemers aan boord. Dit moet echter nog eens grondig doorgepraat worden vooraleer een plan en een planning kan opgemaakt worden. Dit zal geagendeerd worden op een volgende WG vergadering.

Als besluit kan gesteld worden dat de Werkgroep Vernieuwing een vrij grote interesse krijgt, ook bij de vissers, dat de Werkgroep actief is en dat de acties van het Vistraject daadwerkelijk worden aangepakt. Wij geven de nodige aandacht aan het betrekken van alle geïnteresseerden bij deze werkgroep. Mocht u interesse hebben en nog geen uitnodiging ontvangen hebben dan kunt u dit aanvragen bij hans.polet@ilvo.vlaanderen.be.

“Where will our knowledge take you?”

Naval architects, technical, nautical and cargo surveyors and consultants for marine, shore based industry and transport

Kapelsesteenweg 286
2930 Brasschaat, Belgium
Tel.: +32 (0)3 664 02 79
Fax: +32 (0)3 605 19 63
antwerp@bmtsurveys.com
www.bmtsurveys.com

We keep you fishing

Bruinisse (NL)
Stellendam (NL)
Kilmore Quay (IRL)

Officieel Dealer
Mitsubishi Dieselmotoren

Bezoek/correspondentieadres: Deltahaven 18, Postbus 23, 3250 AA Stellendam (NL)
+31 (0)187 49 80 20 @ info@padmos.nl www.padmos.nl